

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง

อาดี ไก่แก้ว*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง จำแนกตามเพศ และแผนการเรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน โดยใช้ตาราง เครื่องชี้ และมอร์แกน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่าที (t-test) สำหรับแผนการเรียน วิเคราะห์โดยค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 140 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.1 รองลงมา คือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 32.9 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทางด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการนอกนั้นไม่แตกต่าง 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีแผนการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ สภาพแวดล้อม วิชาการ ปฏิสัมพันธ์

บทนำ

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ตามนโยบายปฏิรูปโรงเรียน เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ว่าต้องมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุขมุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติ ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเพื่อพ่อแม่ ความรัก สามัคคี รวมทั้งการจัดให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้ แหล่งน้ำ บ่อน้ำ ไร่นา ไร่สวน ไร่ผลไม้ ซึ่งแนวนโยบายดังกล่าวมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ของพื้นที่และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อันดีของผู้เรียน

บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ไม่ว่าจะจัดในห้องเรียน บริเวณโรงเรียนและรอบๆ โรงเรียน ล้วนเป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีงามให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนได้ทั้งสิ้น (ธีรวัฒน์ ยุววรรณ, 2549, หน้า 1) จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทำให้พฤติกรรมของคน เป็นไปในทางที่ดี หรือไม่ได้ดีได้ ในการเรียนรู้และ ประสบการณ์ของแต่ละคนนั้นจะแตกต่างกันในสภาพแวดล้อมของแต่ละคน ถึงแม้ว่าจะอยู่ห้องเรียนเดียวกัน ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมย่อมส่งผลดีหรือมี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (เกลิม พรหมคุณาภรณ์, 2539, หน้า 31, อ้างถึงใน สุชาวรินทร์ บุญเกิด, 2550, หน้า 1)

ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นหน้าที่โดยตรงที่ทางโรงเรียนจะต้องดำเนินการ เพื่อให้ โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน และนอกจากนี้โรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น มีบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา ย่อมจะส่งผลต่อสุขภาพ ทั้งร่างกาย จิตใจ ของผู้เรียนรวมทั้งเอื้อต่อการเรียนการสอนด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่ง จะมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ โดยการจำแนกตามเพศและแผนการเรียน

1. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ แผนการเรียนวิทย์-คณิต จำนวน 116 คน แผนการเรียนศิลป์-คำนวณ จำนวน 55 คน และ แผนการเรียนศิลป์-ภาษา จำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้น 220 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 140 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน
2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

4โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 220 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ได้จำนวน 140 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศ และแผนการเรียน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ มีข้อคำถามเป็นแบบนิมิตทั้งหมด มีจำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ ได้แก่

ด้านที่ 1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีจำนวนคำถาม ด้านที่ 2 สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ ด้านที่ 4 สภาพแวดล้อมทางการบริหาร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ จำแนกตามเพศ โดยใช้ค่าที (T-Test)
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ จำแนกตามแผนการเรียน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีแผนการเรียนศิลป์-ภาษา มากที่สุด รองลงมาคือ แผนการเรียนวิทย์-คณิต และ ศิลป์-คำนวณ ตามลำดับ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับที่ 1-3 คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับที่ 1-3 คือ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งเรียงตามลำดับ 1-3 จากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 โรงอาหารร้านขายอาหาร มีความเหมาะสมกับความต้องการ การรับบริการของนักเรียน ลำดับที่ 2 คือขนาดของห้องเรียน/อุปกรณ์ มีความเหมาะสมเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ลำดับที่ 3 อาคาร/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับที่ 1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพทางด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา ลำดับที่ 2 คือ โรงเรียนมีสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และลำดับที่ 3 คือ มีการจัดป้ายนิเทศทั้งในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ด้านสภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดลำดับที่ 1 คือ ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาของรุ่นพี่ต่อรุ่นน้อง ลำดับที่ 2 คือ การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนต่างห้องผู้เรียน และลำดับที่ 3 การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนในห้องผู้เรียน

6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับที่ 1 คือ มีบรรยากาศเอื้ออาทรและเป็นมิตรต่อกันทุกฝ่าย ค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับที่ 2 คือ นักเรียนมีอิสระในการจัดกิจกรรมต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ 3 คือ มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยมีการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์

7. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทางด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการนอกนั้นไม่แตกต่าง

8. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีแผนการเรียนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เศรษฐบุตรบำเพ็ญ พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ อันดับสุดท้ายคือ คือ ด้านสภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจในเรื่องของการบริหารจัดการ และโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศเอื้ออาทรและเป็นมิตรต่อกันทุกฝ่าย มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา วงศาโรจน์ (2552 , หน้า 51) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านนักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการเรียนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สาเหตุอาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คำนึงถึงความสะอาดของร้านขายอาหารและขนาดของห้องเรียนและอุปกรณ์ มีความเหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ซึ่งมีผลต่อสุขภาพ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกับ งานวิจัยของมธุรดา เจ้าทรัพย์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารอาคารโรงอาหาร การบริหารบริเวณโรงเรียน การบริหารอาคารเรียน การบริหารห้องเรียน การบริหารอาคารห้องน้ำ-ห้องส้วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอารี สดาร์ตัน (2556) การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง.

ผลวิจัยพบว่า

1. การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปฏิบัติมาก
2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ และด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ไม่พบความแตกต่าง
3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ด้านที่ 2 สภาพแวดล้อมทางวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญได้เล็งเห็นความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ ได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายส่งเสริมให้ นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ

(Socialscience.igetweb.com : 2012) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดบรรยากาศใน ชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถรับผิดชอบควบคุมดูแล ตนเองได้ในอนาคต การจัดบรรยากาศมีทั้งด้านกายภาพ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทั้งการจัดตกแต่งใน ห้องเรียน จัดที่นั่งจัดมุมเสริมความรู้ต่างๆ ให้สะดวกต่อการเรียนการสอน ทางด้านจิตวิทยาเป็นการสร้างความ อบอุ่น ความสุขสบายใจให้กับผู้เรียน ผู้สอนควรจัดบรรยากาศทั้ง 2 ด้านนี้ให้เหมาะสม นอกจากนี้การสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะสร้างคุณลักษณะนิสัยของ การใฝ่เรียนรู้ การเป็นคนดี และการมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและ อนาคตต่อไป ซึ่งบุคคลสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุขให้เกิดขึ้นได้คือ ครูผู้นำทางแห่งการ เรียนรู้นั่นเอง

ด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเห็นตรงกันว่า การให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาของรุ่นพี่ต่อรุ่นน้องนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่ จะทำให้เกิดความรักความสามัคคีและ ผู้เรียนเกิดความรู้สึกประทับใจ มีความสุขกับสภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของจิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์ (2554: 59 – 62) ได้ ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนพงษ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน

คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหารงาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์ศิริวิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ที่นักเรียนชาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์ศิริวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างคือ ด้านกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เวิร์คแมน, เจน อี และฟรีเบิร์ก Workman, Jane E, (2007) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความปลอดภัยในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนด้านความปลอดภัยและด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนเท่าเทียมกัน

ด้านที่ 4 สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีบรรยากาศเอื้ออาทรและเป็นมิตรต่อกันทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประวิต ส่องแสง (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวมมีสภาพความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านภูมิทัศน์ ด้านความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอนด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล และระดับปานกลาง 1 ด้าน ด้านอาคารสถานที่

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ จำแนกตามเพศ และแผนการเรียน พบว่าโดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่านักเรียนทั้งเพศชายเพศหญิงมีความเข้าใจและมีความคิดเห็นในเรื่องของสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา วงศาโรจน์ (2552 , หน้า 51) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านนักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการเรียนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ จำแนกตามแผนการเรียน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในแผนการเรียนวิทย์ – คณิต

แผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ และ แผนการเรียนศิลป์ – ภาษา อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน จึงทำให้ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบําเพ็ญ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเศรษฐบุทรบําเพ็ญ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาขนาดของห้องเรียน จำนวนอุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น
2. ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรที่เน้นกิจกรรม ที่แสดงถึงศักยภาพของนักเรียนให้มากขึ้น
3. ด้านสภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ ครูผู้สอนควรวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวิเคราะห์ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรมีการบริหารงานที่มีการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย เพื่อบรรยากาศทางกายภาพที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในของโรงเรียนให้มีคุณภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวง หลัคำ. (2556). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของโรงเรียนต้นแบบและ โรงเรียนพร้อมใช้ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์. (2554). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์ศิริวิทยา จังหวัดชลบุรี.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิทยา วิทวงศาโรจน์. (2552). ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุธาวรินทร์ บุญเกิด.(2550).ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนคลองขยาย อินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประวีต ล่องแสง. (2554). ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา.
- อารี สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิษชุดา คัมภีร์เวช.(2556).ความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาในเขตกรุงเทพ.สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กรรณิกา อาจญาทา. (2555). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนใน จังหวัดร้อยเอ็ด, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- จินดา ทรัพย์เมฆ. (2549). ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- รัชชชัย สิงห์จันทร์. (2551). แนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- บงอร สาคลาไคล. (2550). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปัญญา วิริยะศึกษา. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคะเช็งเทรา เขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- รุจิรี ภู่อาระและกัลปียมน อินทุสุต. (2558). การบริหารจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และ

สติวดีโอ.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. (2557). การยกระดับ คุณภาพ ครูไทย ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). นโยบาย ปิงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ธีรวุฒิ เอกะกุล.(2551).การศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรี เขต 5 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา,สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.